

Integrapolis Hradec Králové

VÝSTUPY Z DESIGNOVACÍ FÁZE

**Financováno
Evropskou unií**

Konsorcium nevládních organizací
pracujících s migranty

socio.factor

sociální firma | výzkum a vzdělávání | služby

Tento text shrnuje výstupy z designovací fáze projektu IntegraPolis v Hradci Králové. Jeho účelem není pouze zaznamenat průběh workshopů nebo přehled vzniklých podnětů. Smyslem je ukázat, jak se v průběhu společné práce podařilo převést analytické poznání, zkušenosti místních aktérů a představy o budoucnosti města do sdíleného rámce pro další rozvoj lokální integrační politiky.

Svorníkem celé designovací fáze bylo transitivní designování. Tento přístup umožnil nahlížet integraci cizinců nikoli jen jako soubor aktuálních problémů, dílčích služeb nebo okamžitých potřeb, ale jako dlouhodobou proměnu města, institucí a vztahů mezi obyvateli. V centru pozornosti proto nestála pouze otázka, co dnes v integraci chybí, ale zejména otázka, jaké budoucnosti mohou v Hradci Králové vzniknout a jaké kroky mohou místní aktéři podniknout, aby se město přibližovalo k žádoucí podobě soužití.

Transitivní designování zde fungovalo jako most mezi přítomností a budoucností. Vycházelo z analytické části projektu a z mapování místního integračního ekosystému, ale zároveň otevřelo prostor pro představivost, kritickou reflexi a strategické rozhodování. Účastníci pracovali se scénáři roku 2040, které ukazovaly dvě odlišné trajektorie vývoje: nežádoucí budoucnost nekoordinované integrace, fragmentace a ztráty důvěry a naopak preferovanou budoucnost města, kde je integrace systematická, přirozená a přínosná pro všechny obyvatele.

Scénáře nebyly chápány jako předpověď. Sloužily jako pracovní nástroj, který pomohl pojmenovat rizika, příležitosti, hodnoty a rozhodnutí, která mohou ovlivnit budoucí podobu města. Díky tomu se diskuse mohla posunout od popisu jednotlivých problémů k hlubším otázkám: jaké město chceme spoluvytvářet, jakou roli v tom mají veřejné instituce, služby, školy, zaměstnavatelé, komunity i samotní lidé s migrační zkušeností a co znamená úspěšná integrace v dlouhodobém horizontu.

Na tuto práci navázalo hledání společného cíle integrace. Ten představuje obraz preferované budoucnosti, k níž se mohou místní aktéři vztahovat při dalším plánování. Výstupy designovací fáze tak nejsou pouze souhrnem názorů účastníků, ale základem pro další

kroky: formulaci priorit, návrh opatření, posilování spolupráce a ukotvení integrace jako běžné, průřezové a strategicky řízené agendy města.

Poděkování patří všem zapojeným aktérům, kteří do procesu přinesli své zkušenosti, znalost místního prostředí, profesní perspektivy i ochotu přemýšlet o budoucnosti města za hranicí každodenní operativy. Právě jejich účast umožnila, aby designovací fáze nebyla pouze expertním cvičením, ale společným hledáním toho, jak může Hradec Králové rozvíjet integraci jako součást kvalitního života všech obyvatel.

Zprávy z budoucnosti: Hradec Králové v roce 2040

Jednou z úvodních aktivit prvního workshopu v Hradci Králové bylo imaginativní cvičení zaměřené na představu budoucnosti města v roce 2040. Účastníci workshopu byli vyzváni, aby si představili, že se ráno probudili v Hradci Králové roku 2040, otevřeli noviny nebo online média a četli titulky a články týkající se života cizinců a integrace ve městě. Cílem aktivity bylo zachytit intuitivní představy, obavy i očekávání účastníků spojené s budoucím vývojem města a postavením cizinců ve společnosti. Výsledné titulky se pohybovaly na škále od velmi optimistických vizí otevřeného a prosperujícího města až po dystopické scénáře odrážející obavy z nefunkční integrace, sociálního napětí či ekonomických problémů.

Pozitivně laděné titulky odrážely představu Hradce Králové jako otevřeného, kulturně rozmanitého a prosperujícího města, které dokáže potenciál cizinců využít pro svůj rozvoj. Objevovala se témata zastavení demografického propadu, růstu porodnosti, vyššího zastoupení cizinců na kvalifikovaných pracovních pozicích nebo fungující jazykové a kulturní integrace. Účastníci si představovali město, kde **cizinci už nejsou cizinci**, kde je **běžná výuka v angličtině** nebo **ukrajinština jako druhý jazyk na školách**. Silně zastoupená byla také představa každodenní kulturní rozmanitosti a vzájemného obohacování majority i cizinců a to například prostřednictvím **zahraniční gastronomie, komunitního života** nebo **nově vznikajících cizineckých spolků**. Pozitivní scénáře zároveň zdůrazňovaly význam **technologického rozvoje, dostupného bydlení** či **fungujícího systému integrační podpory**.

Naopak negativně laděné titulky reflektovaly především obavy z neúspěšné integrace, sociální nejistoty a selhávání institucí. Účastníci upozorňovali například na **pokračující růst práce na černo, nedostatečnou připravenost systému** nebo **riziko technologické závislosti a selhávání digitálních nástrojů**. Negativní scénáře byly spojovány také s obavami z **prohlubování sociálních rozdílů, oslabení důvěry ve stát** či **neschopnosti efektivně reagovat na demografické a migrační změny**. I tyto dystopičtější titulky však ukazovaly, že účastníci vnímají integraci jako téma, které bude mít v budoucnu zásadní dopad na kvalitu života, sociální soudržnost i celkový rozvoj města.

Obrázek 1: Novinové titulky z budoucnosti

Scénáře budoucnosti integrace cizinců

Scénáře budoucnosti vznikly během prvního workshopu (15. 4. 2026), který byl zaměřen na exploraci možných podob integrace cizinců v Hradci Králové v horizontu roku 2040. Účastníci pracovali s metodou scénářového myšlení, z analytické části projektu a z popisu místního ekosystému integrace. Pro účely workshopu vznikly dva scénářové světy (preferovaný a nežádoucí). V pracovních skupinách účastníci tyto scénáře dále rozpracovávali prostřednictvím diskuse o různých dimenzích integrace (např. zaměstnanost, vzdělávání, institucionální fungování, společenské klima). Výsledkem je dvojice scénářů, které popisují odlišné možné trajektorie vývoje a podobu integrace cizinců v Hradci Králové.

Scénář A: Nežádoucí budoucnost integrace cizinců

„Město zdí, ne mostů.“

V roce 2040 je integrace cizinců v Hradci Králové dlouhodobě zanedbaná a nefunkční. Přestože potřeby cizinců i majoritní společnosti byly v minulosti opakovaně identifikovány, nedošlo k jejich systematickému řešení. Chybí dlouhodobá koncepce, koordinace mezi aktéry i politická vůle situaci řešit. Integrace tak probíhá nahodile, nesystematicky a ve svém důsledku selhává.

Město se postupně prostorově i sociálně fragmentuje. Vznikají lokality s vysokou koncentrací cizinců, které jsou fakticky oddělené od zbytku společnosti. Tyto oblasti se vyznačují nižší kvalitou bydlení, vyšší kriminalitou a minimálním kontaktem s majoritou. Nedostatečná jazyková vybavenost a nízká informovanost cizinců o fungování systému dále prohlubují jejich izolaci. Současně dochází k poklesu kvality vzdělávání a k vypadávání části mladých lidí ze vzdělávacího systému, což má dlouhodobé dopady na jejich uplatnění.

Společnost je silně polarizovaná a narůstá xenofobie, nedůvěra a napětí mezi skupinami obyvatel. Veřejný diskurz je zatížen protiimigrační rétorikou, která legitimizuje odmítání cizinců a posiluje sociální konflikty. Majoritní společnost se v některých případech začíná

vnímat jako ohrožená, zatímco cizinci se uzavírají do vlastních komunit. Dochází i ke konfliktům mezi jednotlivými skupinami cizinců navzájem.

Instituce veřejné správy postupně ztrácí důvěru obyvatel. Přístup úřadů je vnímán jako nepřátelský a diskriminační, což vede k obcházení systému a rozvoji neformálních struktur. V některých oblastech, například ve zdravotnictví nebo na trhu s bydlením, se objevují otevřené formy nerovného zacházení. Nedostatečná dostupnost sociálních a zdravotních služeb situaci dále zhoršuje. V důsledku dlouhodobého selhávání institucí dochází k postupnému rozpadu sociálního systému.

Ekonomika města je založená na levné pracovní síle a nízkých mzdách, bez důrazu na inovace a rozvoj lidského kapitálu. Cizinci jsou často zaměstnáni na nekvalifikovaných pozicích, bez odpovídajícího využití jejich kvalifikace. Část z nich pracuje v šedé ekonomice nebo je vystavena vykořisťování. Zároveň dochází k odlivu kvalifikovaných pracovníků – jak cizinců, tak českých obyvatel – kteří odcházejí za lepšími příležitostmi do jiných regionů Česka popřípadě do zahraničí.

Dostupnost bydlení se výrazně zhoršuje. Rostoucí ceny nemovitostí a nájmu vedou k prostorové segregaci a k rozvoji obchodování s chudobou. Nedostatečná podpora rodin a celková ekonomická nejistota přispívají k odchodu mladých lidí z města. Postupně dochází k oslabování komunitního života. Lidé se méně setkávají, veřejný prostor ztrácí svou funkci a roste pocit osamělosti a izolace.

Situaci dále zhoršují širší vnější faktory, jako jsou klimatické změny, migrační tlaky nebo geopolitické konflikty. Tyto vlivy zvyšují nejistotu, zatěžují veřejné systémy a prohlubují existující problémy.

Dlouhodobým důsledkem tohoto vývoje je ztráta sociální soudržnosti, ekonomického potenciálu i celkové kvality života ve městě. Hradec Králové se z atraktivního města s velkým potenciálem pro život stává místem s vysokou mírou napětí, nejistoty a omezených příležitostí.

*Tematické oblasti scénáře**1. Řízení a koordinace integrace*

- Chybí dlouhodobá strategie integrace (integrace není systematicky koordinována)
- Není politická vůle téma integrace cizinců řešit
- Čekání na vyřešení situace státem

2. Společenské klima

- Silná polarizace společnosti
- Nárůst xenofobie a otevřených projevů intolerance
- Pořádají se demonstrace proti cizincům
- Nedůvěra mezi skupinami obyvatel navzájem
- Majorita se cítí ohrožená („majorita se cítí být ve městě minoritou“)
- Rivalita mezi jednotlivými skupinami cizinců

3. Systémové a institucionální selhání

- Nepřátelský přístup institucí, diskriminační prakticky (úřady, zdravotnictví)
- Nízká důvěra v systém
- Neznalost občanských práv a povinností
- Obcházení pravidel a rozvoj šedé ekonomiky
- Kolaps sociálního systému

4. Vzdělávání a informovanost

- Nízká kvalita vzdělávání
- Rostoucí negramotnost
- Nedostatečná jazyková vybavenost
- Chybějící kritické myšlení (vliv dezinformací, AI)

5. Zaměstnanost a ekonomika

- Ekonomika založená na levné pracovní síle a nízkých mzdách
- Cizinci na nekvalifikovaných pozicích
- Práce na černo a vykořisťování
- Umělá zaměstnanost
- Odliv kvalifikovaných pracovníků

6. Bydlení a prostorová segregace

- Nedostupné bydlení a vysoké ceny, obchod s chudobou
- Vznik ghett a segregovaných lokalit („no-go zóny“)
- Centrum města ztrácí kvalitu veřejného prostoru

7. Dostupnost služeb

- Absence sociálních služeb
- Omezený přístup ke zdravotní péči
- Nerovný přístup ke službám
- Nedostatek podpůrných mechanismů

8. Sociální dopady

- Zánik komunit a oslabení vztahů
- Individualismus a izolace (pocity osamělosti)
- Nárůst kriminality, radikalizace společnosti
- Zvýšený počet sebevražd

9. Demografie a migrace

- Odliv mladých Čechů i cizinců lidí do jiných částí ČR i zahraničí (zejména vysokoškolských studentů)
- Nízká atraktivita města

- Přenos problémů na další generace

10. Makro-kontext

- Klimatické krize a migrační tlaky
- Válečné konflikty
- Oslabení EU/NATO, konec Schengenského prostoru
- Vliv zahraničních aktérů a korporací
- Riziko autoritářského řízení státu

Scénář B: Preferovaná budoucnost integrace cizinců

„Město, kde je každý doma.“

V roce 2040 je Hradec Králové městem s vysokou kvalitou života, které je otevřené, bezpečné a přívětivé pro všechny své obyvatele bez ohledu na jejich původ. Integrace cizinců zde není vnímána jako samostatný problém nebo oddělená agenda, ale jako přirozená součást fungování moderního města. Cizinci nejsou označováni primárně jako „cizinci“, ale jako obyvatelé Hradce Králové, sousedé, kolegové, spolužáci nebo členové místních komunit. Ve společnosti převládá tolerantní a respektující prostředí založené na vzájemném porozumění, důvěře a otevřenosti.

Město i stát dlouhodobě investovaly do systematické podpory integrace a prevence sociálního vyloučení. Díky tomu funguje integrace koordinovaně a strategicky napříč institucemi, školstvím, sociální oblastí i zaměstnaností. Existují jasně nastavené mechanismy podpory, které cizincům usnadňují orientaci ve společnosti a umožňují jim aktivně se zapojovat do života města. Nově příchozí obyvatelé dostávají komplexní informace o životě v Hradci Králové, a to jak prostřednictvím adaptačně-integračních kurzů, tak díky informačním balíčkům či digitálním nástrojům vytvořeným přímo na míru městu. Součástí systému je i podpora komunitního života, buddy programy nebo síť vzájemné podpory mezi obyvateli.

Významnou roli v pozitivním vývoji sehrává vzdělávání a práce s veřejností. Ve školách je běžnou součástí výuky interkulturní vzdělávání a práce s tématem migrace. Díky tomu mladá generace vyrůstá v prostředí, kde kulturní odlišnosti nejsou vnímány jako ohrožení, ale jako běžná součást života. Společnost je zároveň odolnější vůči stereotypům, xenofobii a dezinformacím. Češi mají dostatek informací o životě cizinců a fungování migrace, zatímco cizinci dobře rozumí pravidlům české společnosti, svým právům i povinnostem. Veřejná debata o migraci je věčná a založená na faktech.

Velký důraz je kladen také na jazykovou podporu a odstraňování komunikačních bariér. Úřady, školy i veřejné služby jsou schopny komunikovat s obyvateli různých jazykových skupin, ať už díky technologiím, jazykovému vzdělávání nebo dostupnosti podpůrných profesí. Současně existují kvalitní a dostupné kurzy českého jazyka pro dospělé cizince,

kteří jim umožňují plnohodnotné zapojení do společnosti. Jazyk přestává být překážkou každodenního života.

Hradec Králové je zároveň ekonomicky prosperujícím městem, které dokáže využívat potenciál zahraničních pracovníků, studentů i odborníků. Město podporuje inovace, výzkum a vzdělanostní ekonomiku. Kvalifikovaní absolventi vysokých škol – čeští i zahraniční – mají v Hradci dostatek pracovních příležitostí, kvalitní zázemí a důvody ve městě zůstat. Cizinci nejsou soustředěni pouze v nízkokvalifikovaných profesích, ale působí napříč celou ekonomikou a jsou vnímáni jako přínos pro rozvoj města. Nízká nezaměstnanost, rostoucí reálné mzdy a dostupné bydlení přispívají k celkové stabilitě společnosti.

Město se zároveň úspěšně vyrovnalo s problémy spojenými s bydlením a sociálním vyloučením. Neexistuje obchod s chudobou ani situace, kdy by rodiny s dětmi vyrůstaly v nevyhovujících ubytovnách. Dostupné bydlení a funkční sociální systém pomáhají předcházet sociálním problémům a podporují stabilitu komunit. Důležitá je také podpora rodin, seniorů a mezigenerační solidarity, včetně podpory aktivního stárnutí nebo dostupných částečných úvazků.

V roce 2040 je Hradec Králové vnímán jako atraktivní město pro život, studium i práci. Je bezpečný, čistý a otevřený novým lidem i myšlenkám. Rozvíjí se zde komunitní život, lidé se zapojují do spolků a volnočasových aktivit bez ohledu na svůj původ. Komunity nejsou rozdělené podle národností, ale vznikají přirozeně na základě společných zájmů. Město si zachovává svou kulturní rozmanitost, ale zároveň posiluje pocit sounáležitosti a společné identity obyvatel.

Tematické oblasti scénáře

1. Kvalita života a společenské klima

- Vysoká kvalita života pro všechny obyvatele
- Tolerantní a respektující soužití
- Cizinci jsou přirozenou součástí společnosti
- Bezpečné město s nízkou kriminalitou

- Silné mezilidské vztahy a komunitní život
- Společnost bez výrazné xenofobie a stereotypů

2. Řízení a koordinace integrace

- Integrace je dlouhodobě a systematicky koordinována
- Spolupráce mezi městem, státem, školami, neziskovým sektorem i komunitami
- Kvalitní adaptačně-integrační systém
- Připravenost institucí na nenadálé migrační situace

3. Informovanost a komunikace

- Kvalitní informovanost cizinců i majority
- Welcome balíčky a informační systémy pro nově příchozí
- Dostupné informace o službách, dopravě i pravidlech života ve městě
- Společnost odolná vůči dezinformacím
- Pozitivní medializace migrace a integrace

4. Vzdělávání a jazyk

- Interkulturní vzdělávání ve školách
- Podpora komunikace mezi školami a rodinami cizinců
- Kvalitní kurzy českého jazyka pro dospělé
- Odstranění jazykových bariér pomocí technologií i vzdělávání
- Češi běžně ovládají cizí jazyky

5. Zaměstnanost a ekonomika

- Dostatek pracovních příležitostí
- Cizinci pracují i na kvalifikovaných pozicích
- Město podporuje inovace, výzkum a vzdělanostní ekonomiku
- Nízká nezaměstnanost cizinců i majority

- Cizinci jsou vnímáni jako ekonomický i společenský přínos
- Kvalifikovaní absolventi v Hradci zůstávají

6. Bydlení a sociální systém

- Dostupné bydlení pro všechny obyvatele
- Neexistuje obchod s chudobou (děti nevyrůstají na ubytovnách)
- Funkční sociální systém i pro seniory a stárnoucí cizince
- Podpora rodin a mezigenerační solidarity

7. Komunity a participace

- Cizinci se zapojují do běžného komunitního života
- Komunity nejsou oddělené podle národností
- Rozvoj spolků a volnočasových aktivit napříč společnostmi
- Pocit sounáležitosti s městem („cizinci jsou v Hradci doma“)

8. Rozvoj města

- Hradec Králové je atraktivní město pro život, práci i studium
- Město přitahuje mladé lidi a odborníky
- Rozvoj turismu a kulturní identity města
- Otevřenost vůči kulturní rozmanitosti a novým myšlenkám

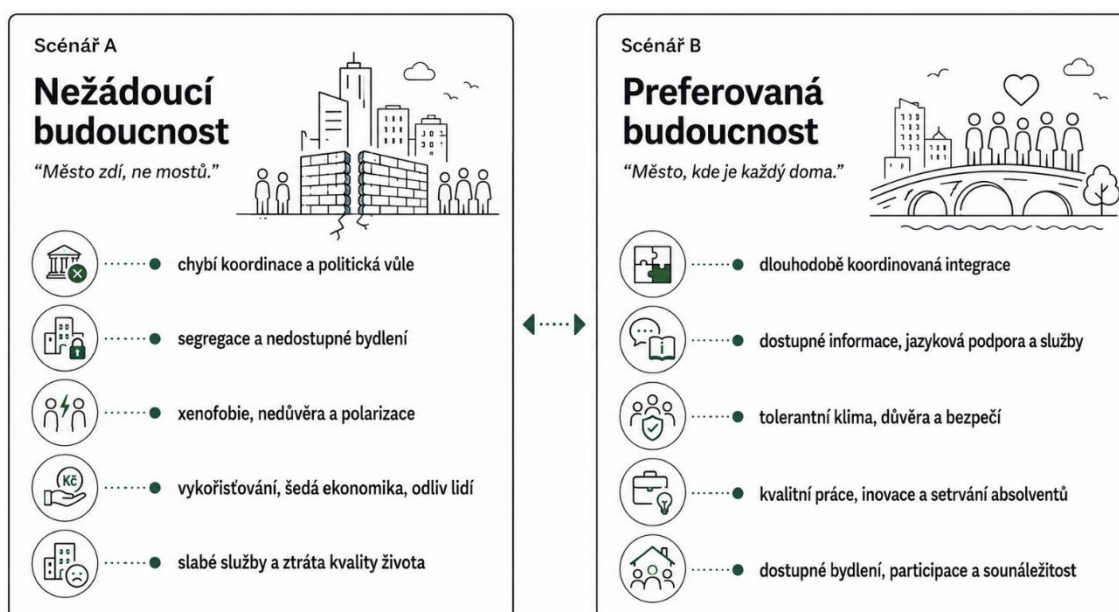
Přehled dvou scénářů

Dva scénáře vymezují odlišné možné trajektorie vývoje integrace v Olomouci v horizontu čtrnácti let.

Tabulka 1: Přehledová tabulka scénářů

Scénář A: nežádoucí budoucnost	Scénář B: preferovaná budoucnost
Nekoordinovaná integrace	Koordinovaná integrace
Neznámé potřeby aktérů	Známé potřeby aktérů
Marginalizace, segregace, radikalizace	Systematická, datově podložená, funkční integrace

Obrázek 2: Diagram dvou scénářů budoucnosti

Reflexe scénářů budoucnosti

Reflexe scénářů proběhla na začátku druhého workshopu (27. 4. 2026), kdy byly vytvořené scénáře představeny všem účastníkům a následně společně diskutovány. Cílem této části bylo otevřít kritickou debatu nad jednotlivými scénáři a identifikovat jejich pozitivní i negativní prvky. Účastníci se zaměřovali zejména na otázky, které aspekty jednotlivých scénářů považují za žádoucí a které naopak představují riziko nebo vývoj, kterému by se město mělo snažit předejít. Tato reflexe umožnila účastníkům srovnat různé možné budoucnosti a připravila základ pro formulaci společného cíle integrace a prioritní oblasti integrace.

Velký důraz byl v debatě kladen na oblast vzdělávání, informovanosti a jazykové podpory. Účastníci se shodovali, že úspěšná integrace začíná již v prvních dnech po příchodu cizince do města. Za klíčové považovali včasné a srozumitelné informace o fungování společnosti, právech a povinnostech i dostupných službách. Opakovaně zaznívalo, že integrace není jednostranný proces zaměřený pouze na cizince, ale že je potřeba edukovat také majoritní společnost a posilovat porozumění kulturním rozdílům. Diskuze reflektovala přetrvávající stereotypy, obavy veřejnosti nebo zaměňování zahraničních studentů a pracovních migrantů s obecně negativně vnímanou migrací. Za důležité proto účastníci označovali citlivou práci s veřejností, podporu pozitivních příkladů integrace a větší otevřenost vůči cizincům.

Významným tématem byla také potřeba posilování jazykových kompetencí na obou stranách. Vedle podpory výuky češtiny pro cizince účastníci zmiňovali lepší jazykovou vybavenost pracovníků veřejných institucí a větší využití interkulturních pracovníků či komunitního tlumočení. Současně zaznívalo, že integrace by neměla vést k asimilaci a potlačování kulturní identity cizinců. Naopak byla zdůrazňována podpora bilingvismu a zachování mateřského jazyka jako důležitých prvků zdravého začlenění do společnosti. V debatě se výrazně objevovalo také téma zaměstnanosti a ekonomického uplatnění cizinců. Účastníci upozorňovali na potřebu zjednodušení administrativních procesů, snížení byrokratické zátěže a větší podpory zaměstnavatelů při zaměstnávání cizinců. Kriticky reflektovali komplikované nostrifikace diplomů, vysokou míru regulace některých profesí

i odliv kvalifikovaných zahraničních studentů a absolventů vysokých škol z Hradce Králové. Shodovali se, že ekonomicky aktivní a kvalifikovaní cizinci představují pro město významný potenciál, který by měl být systematicky podporován.

Diskuze se věnovala také fungování integračních projektů a veřejné správy. Účastníci upozorňovali na závislost integračních aktivit na krátkodobém projektovém financování a zdůrazňovali potřebu větší stability, udržitelnosti projektů a legislativního ukotvení integračních opatření. Současně byla diskutována potřeba dostupných a viditelných kontaktních míst pro cizince, která by poskytovala základní orientaci, podporu a propojení na další služby. Reflexe scénářů ukázala, že účastníci vnímají budoucnost integrace především jako otázku dlouhodobé stability, spolupráce a kvalitního společného soužití všech obyvatel města.

Obrázek 3: Shrnutí reflexe scénářů

Preferované směry vývoje

Propojení aktérů a oblastí integrace

Včasná informovanost cizinců

Podpora výuky češtiny

Interkulturní pracovníci a tlumočení

Udržitelnost integračních projektů

Rovný přístup a nediskriminace

Digitalizace veřejné správy

Lepší spolupráce institucí a zaměstnavatelů

Nežádoucí aspekty scénářů

Neustálé změny koncepcí a podpory

Jazykové bariéry a nedorozumění

Šíření stereotypů a obav veřejnosti

Byrokracie a administrativní zátěž

Nelegální zaměstnávání

Uzavřený trh práce

Odliv kvalifikovaných cizinců

Vykořisťování prostředníky

Společný cíl integrace cizinců

Společný cíl integrace cizinců v Hradci Králové v horizontu roku 2040 vznikl jako syntéza diskuse nad scénáři budoucnosti. Účastníci se nejprve ve dvojicích a pak v plénu snažili zformulovat obrazy takové budoucnosti integrace, která by byla pro městskou část a všechny její obyvatele žádoucí. Diskuse byla vedena s cílem překročit perspektivu jednotlivých organizací nebo sektorů a hledat společnou představu fungující integrace, i s ohledem na omezené pravomoci a kompetence města Hradec Králové. Výsledkem je popis společného cíle integrace cizinců a principů, které ji charakterizují (Obrázek 3).

Diskuze nad společným cílem integrace cizinců se zaměřovala především na hledání takové podoby integrace, která by byla dlouhodobě funkční, přirozená a přínosná jak pro cizince, tak pro majoritní společnost. Účastníci opakovaně zdůrazňovali, že integrace by neměla být vnímána jako jednorázová pomoc po příjezdu, ale jako kontinuální a systematický proces, který začíná již v prvních dnech pobytu cizince ve městě. Velký důraz byl kladen na srozumitelnou informovanost, jazykovou podporu, dostupnost služeb a koordinaci mezi jednotlivými aktéry. V debatě zaznívala také potřeba větší stability a ukotvení integračních opatření v městských politikách a dlouhodobých strategiích. Účastníci reflektovali význam mezilidských vztahů, otevřenosti majority a podpory vzájemného porozumění mezi různými skupinami obyvatel. Diskuze se zároveň dotýkala témat bezpečí, prevence sociálního vyloučení, dostupnosti bydlení, zaměstnanosti nebo duševního zdraví dětí a mladých lidí s migrační zkušeností. Za důležitou byla označena také práce s veřejností a mediálním obrazem cizinců, stejně jako potřeba větší odpovědnosti zaměstnavatelů a institucí při podpoře integrace. Celkově se debata nesla v duchu hledání rovnováhy mezi systémovou podporou, přirozeným soužitím a společenskou otevřeností vůči rozmanitosti.

Obrázek 4: Společný cíl integrace cizinců v Hradci Králové**V Hradci Králové chceme, aby integrace cizinců byla...**

...jednoduchá, bezproblémová, přívětivá a akceptovaná společností

...součástí politiky a programů rozvoje a komunitního plánování města

...efektivní, dostupná, přirozená, úspěšná a medializovaná

...systematická, komplexní a dlouhodobá

protože...

...bez cizinců se neobejdeme ve všech směrech – z hlediska demografie, zaměstnanosti i kulturního obohacení

...cizinci jsou nedílnou součástí života města a jejich potenciál je potřeba aktivně využít

...si přejeme bezpečí, pochopení a dobré multikulturní prostředí pro život

...začlenění šetří budoucí náklady a snižuje riziko nezaměstnanosti, kriminality a oficiálního vyloučení

a projevovala se tím, že...

...cizinci budou mít aktuální informace o právech, povinnostech a možnostech života v Hradci Králové.

...budou fungovat všechny služby pro cizince a veřejnost je bude přijímat.

...bude existovat sociální a právní podpora, jazyková pomoc a spolupráce všech aktérů integrace.

...soužití majority a cizinců bude bezproblémové a ve městě nebude vznikat sociální vyloučení nebo ghetta.

Prioritní oblasti

Během diskuse vedoucí k formulaci vizi byly průběžně zmiňovány různé prioritní oblasti, které jsou v oblasti integrace cizinců jako průřezového tématu zahrnuty a obsaženy. Tyto oblasti byly v další fázi zkompletovány do následujícího seznamu:

- Informovanost cizinců (před, po, průběžná); Mediální obraz
- Jazyková vybavenost
- Koncepce na úrovni města; Propojení aktérů, oblastí
- Školství – integrační podpůrná opatření
- Zaměstnanost – společenská odpovědnost firem, prevence vykořisťování
- Podpora zranitelných skupin – děti, mládež, senioři, samoživitelky, handicapovaní
- Dlouhodobé finanční zajištění
- Snížení byrokracie

Pro vybrané oblasti byly v dalším kroku v pracovních skupinách zformulovány odpovědi na otázku, jak má vypadat žádoucí/cílový stav dané oblasti v roce 2040, aby naplňoval vizi integrace cizinců v Hradci Králové. Jednotlivé prioritní oblasti, které chtějí dále rozebírat, si pak účastníci vybrali na základě vlastních preferencí.

Tabulka 2: Cílové stavy vybraných prioritních oblastí

Tematická oblast	Cílový stav v roce 2040
Informovanost cizinců; Mediální obraz	Funguje přehledný vícejazyčný web města pro cizince Cizinci dostávají už před příjezdem (i po příjezdu) jasné informace o životě v ČR a v Hradci Králové

	Ve městě existují kompetentní kontaktní osoby, které umí cizince nasměrovat a propojit se službami Mediální obraz cizinců je pozitivní, založený na informování a sdílení dobrých zkušeností s nimi
Jazyková vybavenost	Jednotný systém jazykového a sociokulturního vzdělávání cizinců Kurzy češtiny jsou dostupné, kvalitní a motivačně nastavené Úřady a veřejné instituce dokážou komunikovat i v cizích jazycích Jazyková podpora je dostupná dětem, dospělým i nově příchozím cizincům
Školství	Školy mají dostatek podpůrných profesí (asistenti pedagogů, interkulturní pracovníci) Děti cizinci mají intenzivní podporu češtiny a snadnější akceptaci ve školách Ve školách probíhají projektové dny a interkulturní vzdělávání Funguje podpora komunikace mezi školami a rodiči-cizinci
Zaměstnanost	Přístup cizinců na trh práce je jednodušší a méně administrativně náročný Funguje prevence nelegálního zaměstnávání a pracovního vykořisťování Zaměstnavatelé se aktivně zapojují do integračních opatření a podpory zaměstnanců-cizinců Existuje větší propojení zaměstnavatelů, škol, úřadů práce a uchazečů o zaměstnání

Podpora zranitelných osob	Fungují dostupná komunitní centra a sociální služby pro zranitelné skupiny cizinců Zranitelné skupiny mají přístup k psychologické, sociální i vzdělávací podpoře Existují dostupné jazykové, profesní a adaptační programy pro děti a mládež Na trhu práce jsou dostupné flexibilní úvazky a chráněná pracovní místa

Prioritizace oblastí integrace cizinců

Na závěr druhého workshopu (27. 4. 2026) proběhla jednoduchá prioritizační aktivita, jejímž cílem bylo identifikovat oblasti, které účastníci považují z hlediska budoucnosti integrace cizinců v Hradci Králové za nejdůležitější a nejpálčivější. Každý z účastníků měl možnost rozdělit tři hlasy mezi prioritní oblasti, které byly během workshopu definovány. Aktivita sloužila jako orientační nástroj pro zachycení toho, na které tematické oblasti by podle aktérů měla být v budoucnu soustředěna největší pozornost. Současně umožnila porovnat, jaké priority vnímají jednotliví aktéři integrace napříč sektory jako nejvíce urgentní a strategické.

Největší důležitost účastníci přisoudili oblasti informovanosti cizinců a to jak před příjezdem, tak po příjezdu i v průběhu pobytu v České republice. Tato oblast získala celkem 10 hlasů, což ukazuje, že kvalitní, dostupná a dlouhodobá informovanost je aktéry vnímána jako základní předpoklad úspěšné integrace. Výrazně byly hodnoceny také oblasti jazykové vybavenosti a zaměstnanosti, respektive společenské odpovědnosti firem a prevence vykořisťování, které získaly shodně 5 hlasů. Účastníci zároveň zdůrazňovali význam práce s mediálním obrazem cizinců (4 hlasy), který podle nich výrazně ovlivňuje postoje majority i celkové společenské klima. Menší počet hlasů získaly oblasti dlouhodobého finančního zajištění a snižování byrokracie (po 2 hlasech) a dále podpora zranitelných skupin, školská integrační opatření, preventivní projekty a propojení aktérů integrace (po 1 hlasu). Oblast koncepce na úrovni obce tentokrát nezískala žádný hlas, což však nemusí znamenat její nízkou důležitost, ale spíše skutečnost, že účastníci v danou chvíli vnímali jako urgentnější konkrétní praktická opatření a každodenní problémy spojené s integrací.

Graf 1: Prioritizace oblastí integrace cizinců v Hradci Králové

